

**Nr 740**

Av herr **Dahlgren m.fl.**, om utvidgning av de koncentrerade rationaliseringsinsatserna på jordbrukets område.

Efter beslut av 1960 års riksdag har årligen anvisats vissa medel för koncentrerade rationaliseringsinsatser på jordbrukets område inom de fyra nordligaste länen. På grundval av en särskild utredning beslöt 1965 års riksdag att utvidga denna s. k. KR-verksamhet till att omfatta jämväl Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län.

Det är givet att man i en verksamhet av detta slag måste pröva sig fram och att det därför dröjer innan man finner de lämpligaste formerna. Såvitt vi kunnat finna har man nu kommit så långt att försöksperioden kan anses avslutad. Erfarenheterna synes också vara i huvudsak positiva. Under dessa omständigheter anser vi att KR-verksamheten bör utbyggas till att gälla även övriga delar av landet där särskilda rationaliseringsinsatser bedöms erforderliga, främst skogs- och mellanbygderna i södra och mellersta Sverige.

KR-verksamhetens främsta värde ligger enligt vår mening däri, att man kan bygga upp och i praktisk drift pröva nya organisationsformer, som eljest inte skulle bli prövade. Skälen härtill kan vara flera. Dels behövs i regel, på grund av den nuvarande fastighetsstrukturen, betydande insatser från lantbruksnämndernas sida för att man till en brukningsenhet skall kunna sammanföra tillräckligt arealunderlag, dels är det nödvändigt med omfattande planering och rådgivning, dels slutligen innebär uppbyggandet av dessa relativt stora företag en så stor kapitalinsats med därmed förenat risktagande att enskilda personer måste känna tveksamhet. De av olika skäl osäkra framtidsutsikterna för jordbruksnäringen spelar givetvis härvid en betydande roll. De erfarenheter som erhålls genom KR-verksamheten i norra Sverige är inte utan vidare tillämpliga i övriga delar av landet. För den fortsatta strukturrationaliseringen i dessa delar av landet är det därför angeläget att man har lokalt material. Inte minst gäller detta om KR-gårdarna skall kunna användas för demonstrationer och för att bokföringsmaterial skall kunna läggas till grund för ekonomiska kalkyler.

En utvidgning av KR-verksamheten till skogs- och mellanbygderna i Syd- och Mellansverige torde erfordra vissa förberedande utredningar. Den synes därför av praktiska skäl inte kunna komma till stånd förrän budgetåret 1967/68. Ifrågasvarande utredningar och planeringsarbete bör emellertid igångsättas snarast.

